

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.
13.
14.
15.
16.
17.
18.
19.
20.
21.

1. Farset de visu. 1684.
2. Fehr de origine hydrope utriusque ovarii. 1762.
3. Fels de glandulis conglobatis. 1774.
4. Fels air vital et sanitatis moderator. 1721.
5. Ferriol De Dyssenteria. 1742
6. Fleisch: De passione Siliara. 1725
7. Fleisch: De luxatione ossis femoris variore 1723.
8. Fleisch: De oculo 1681
9. Flahtsland: De rabie canina 1780
10. Flüg: De malo hysterico 1750
11. Forst: De febribus inflammatoriis in genere 1747 1763
12. Frank De cura nephretici calculosae tabe acie lethali curata
13. Frensdorff. De parte praeternaturali aeri officini ob proidentiam
funiculi umbilicalis 1749
14. Freytag De orthocentris et bubonarde Helvetiae insulis 1761
15. Freytag: De cataracta. 1721
16. Frederic. De ulcerina gravidarum haemorrhagica 1733.
17. Tried De cordis palpitacione 1760
18. Tries Memorab. eorum in viderne de emollitione urinae
cum epistemi. 1775
19. Tries De morbo Hercules vulg. epilepsia 1734.
20. Trison De haemorrhoidibus 1754.
21. Fuch De affectibus cum vena portae 1768

f. f. #15
DISSERTATIO MEDICA
DE 15
CATARACTA,
QVAM

Sub PRÆSIDIO

DN. JOHANNIS BOECLERI,
Med. & Phil. Doctoris,

Botanices atque Chymixæ Professoris Publ. Ordinarij
& Capit. Thomani Canonici,
h. t. Facultatis Medicæ DECANI Spectabilis,

IN

SOLENNI Eruditorum Congressu

hor. locoq; conf.

d. 7. Februarij Anni currentis M DCC XXI.
tueri conabitur

AUTHOR

JOHANNES HENRICUS
FREYTAG, Tigurinus,

ARGENTORATI,

LITERIS JOHANNIS PASTORII.

CELEBERRIMI
IN NOSODOCHIO TIGURINO
AD ÆGROTOS VISITANDOS
SALUBERRIME CONSTITUTI
COLLEGII MEDICI
ASSESSORIBUS
VIRIS

ILLUSTRIBUS, GENEROSIS, MA-
GNIFICIS, EXPERIENTISSIMIS atq.
EXCELLENTISSIMIS

DN. PRÆSIDI, Canonico
& Archiatro.

DNN. DOCTORIBUS &
PROFESSORIBUS longè Ce-
leberrimis,

Cæterisque

qui ex utriusque Senatus Patrii
gremio eidem Collegio interfunt

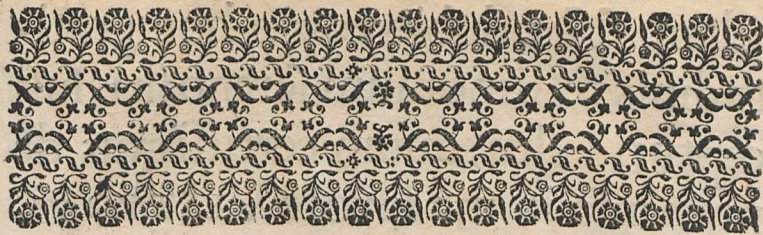
VIRIS

Virtutibus atque Meritis condecoratissimis

PRIMITIAS STUDIORUM
ACADEMICORUM

D. D. D.

AUTHOR.

Evidensē hoc qualium-
cunque meorum, quos
in Arte feci, profectu-
um specimen **VOBIS,**
VIRI MAGNIFICI, offerre propter-
ea sustineo, quoniam ob insignia à
VOBIS in me meosque derivata
beneficia, pietas mihi injungit, ut
quavis occasione grati animi notas
):(2 edam,

edam. Nec dubito quin hoc gratitudinis testimonium sereno sitis suscepturi vultu, quum certissimus de propenso in me favore VESTRO vivam; accedit illud quod Vos præprimis EXCELLENTISSIMI MEDICI, & dilectissimum meum *Parentem* haud indignum judicaveritis, qui VOBISCUM affideret, & VESTRO sub Umbone innumeras Operationes Chirurgicas feliciter hæctenus perageret, & mihi quoque gratiose permiseritis, ut fundamenta, quæ in Chirurgia, præeunte Patre, posueram, celeberrimo in Nosocomio VESTRO ulterius excolere poterim, insuper quoque in addiscendis

scendis artis Medicæ principiis præ-
fulseritis, & ad saluberrimam hanc
divinamque doctrinam excitaveri-
tis. Nil magis haberem in Vo-
tis, quam ut TANTORUM ARTIS
PROCERUM judicio dignum labo-
rem exhibere possem, verum, cum à
Tyrone tale quid exspectari neque-
at, facile me à VOBIS veniam impe-
traturum confido, si in materia,
quam tractandam mihi sumpsi, ali-
às sat gravi, & de qua inter sum-
mos etiam Medicos acres motæ
fuerunt lites, vel minus bene versa-
tus, vel hinc inde hallucinatus fue-
ro. Satis esse judicavi ex obser-
vationibus tum propriis tum præ-
ser-

X 3

ser-

fertim à *Patre* meo institutis & annotatis sermone tenui & plano potissimum exposuisse, quo modo res deprehensa fuerit, sicque Viris me longe doctioribus & excellentioribus ingenii ac iudicii dotibus præditis, quid de controversa inter eruditos Cataractæ natura statuendum sit, dijudicandi ansam suppeditasse.

Suscipite Vos modo benigne PATRONI EXCELLENTISSIMI hocce munusculum chartaceum, & VESTRO Patrocinio pagellas hæcce exiguas contra Momorum Zoilorumque invidiam tutas reddite. Ego beneficia VESTRA alta grataque

que reponam mente & nunquam
non ad S. S. Trinitatem pro Salu-
te VESTRA ardentissima fundam
suspiria. In feros usque annos sal-
vos sospitesque VOS, VIRI MA-
GNIFICI, præstet OMNIPOTENS in u-
niversæ Reipublicæ Tigurinæ uti-
litem atque splendorem, omni-
bus consiliis atque actionibus VE-
STRIS clementissime benedicat, fe-
licissimumque semper largiatur
successum. Totum tandem Colle-
gium ad ultima usque secula in-
concussum & imperturbatum con-
servet. Quod superest, ego sum-
mæ VESTRÆ benevolentiaë, VIRI
AM-

AMPLISSIMI, atque protectioni
me meaque studia devoto animi
cultu omni tempore commendo.
Valete & favete

MAGNORUM NOMINUM
VESTRORUM

Dab. Argent. d. Jan.
1721.

Cultori obsequiosissimo

JOH. HENRICO FREYTAGIO.

PRÆ-

JOHANNES BOECLERUS,

Med. & Phil. D. Botan. atq; Chym. Prof.

NOBILISSIMO atque PEREXIMIO
RESPONDENTI SUO,

DN. JOHANNI HENRICO
FREYTAGIO,

DISSERATIONIS AUTHORI,
fausta quævis apprecatur.

Rosset quis, Carissime Commensalis,
insignis temeritatis Te arguere, quod
juvenis Te immisceas liti, quæ tan-
tas inter Eruditos movit turbas, ut
quidam etiam profunda eruditionis Viri se in-
vicem vix non internecinum odium redolente
bello literario persecuti fuerint. Ast eò facilius
removebitur hoc Tibi objectum crimen, quo ma-
gis ex specimine hoc studiorum Academico, pro-
prio à Te, ut ajunt Marte, elaborato patere pot-
est, Te non altercandi, sed potius veritatis in-
daganda & comprobanda causa mentem Tuam
in chartam conjecisse. Quum enim Arti Me-
dica dicatus ab Optimo Parente, Peritissi-
mo magnique nominis Chirurgus, à teneris an-
nis, in præceptis Artis Chirurgicæ, Medicis ipsis
F tan-

*tantopere necessaria, fidelissime fueris haecenus
 instructus, facile ex ipsa experientia oculari ve-
 ritatem Tibi nudam cernere licuit; dum non
 solummodo dexterrima Patris manus multa Ti-
 bi detexerit, sed & Tu ipse haud pauca propria
 experientia rimatus fueris: quae ipsa res haud
 vanam Tibi parit laudem, praesertim cum vige-
 simum annum nondum excedens Juvenis plures
 Operationes Chirurgicas & imprimis Catara-
 ctarum depositiones haud infelici cum successu
 jam peregeris. Inductus etiam hinc fuisti, ut,
 quid de Cataractae natura tum ex propriis, tum
 ex Paternis praecipuis observationibus Tibi inno-
 tuerit, publicae luci exponere haud dubitares, nul-
 lo detentus convitiandi aut ostentandi studio.
 Gratulor Tibi animitus de egregiis Tuis cona-
 tibus, precorque Supremum Numen studiis Tuis
 in posterum ex alto quoque clementissime benedi-
 cat, quo felicem aliquando finem imponere, Pa-
 triae Tuae splendorem augere, aegrotorum salutem
 promovere, & imprimis Divini Nominis gloriam
 ubi vis celebrare queas. Quae à me Tibi grata
 vel utilia promanare poterunt officia, ea Tibi
 semper promptissima paratissimaque consacro.*

* * *
Entum oculis Phariam, fama est, servasse Ju-
vencam

Argum, Zelotypæ sic placuitque Dex.
Mercurij cantu dulci tamen Ille dolisque
Lumina clauderat pressa sopore gravi.
At tu centoculo multo es vigilantior Argo
FREYTAGI, non Te, *suavis Amice*, melos
Sirenum sopiunt, stultique Cupidinis arcus,
Quæque fovet molli Murcia pigra sinu.
Lynceus es, cernis quam sit mirabile visus
Organon, & quanto nostra decore nitent
Lumina, sed certam simul ipse adferre medelam
Qua ratione queas cum ratione doces
Quando caligantes non amplius intrat ocellos
Phœbus, & hos tristis cum *Cataracta* tegit.
Qui videt est felix, quanto felicior ille est
Per quem Cæcorum plurima turba videt?

*Sic Pereximio DN. AUTHORI Amico suo
ad cineres colendo applaudere eique omnia
fausta apprecari voluit*

SAMUEL SEELMATTER,
Helv. Tobinianus M. C.

U Rit *maturè*, quod vult *urtica* manere.
Tu sic *assisti*, *Fautor Amice*, Puer,
Maxima promittens de Te *miracula* nobis,
Mira spondidisti, sed *mage mira* dabis.

Acrier

Acriter à puero, Juvenis nunc acritus uris,
 Etas quem quaeso, quem dabit illa Virum!
 Spondes magna puer, Juvenis majora propinas,
 Quid, si Vir factus, Fautor Amabo, feres?
 Nimirum crescent successu temporis in Te
 Virtutum, celeri, munera cuncta, gradu.
 De Magno Major, sed de Majore vocandus
 Maccimus, & mirus dexteritatis Homo!
 Est verum, noto quod vulgo carmine fertur:
 Non procul à proprio stipite poma cadunt.
 Hac ea dona Parens Tuus inclytus ipse ferebat
 Ut Puer, ut Juvenis, Virque perinde tulit.
 Claruit his semper; Cur Tu non amulus esses?
 Cum gignat doctus pignora docta Parens.
 Æmulus es, constat, Patri succedis Amando.
 Messor es illorum, quæ Pater ipse ferit.
 O Te felicem natum vestigia Patris
 Lambentem studio! perge, beatus eris.
 Gratulor ex animo Patri, Patriæque Tibique,
 De digno studij, Dulcis Amice, gradu.
 Insuper ut longos Te servet Numen in annos
 Orabo, vires firmet & ingenium.
 Sic cum doctrinâ virtus conjuncta probabit:
 Mentis & ingenij digna Talenta Tui.
 Perge ut cœpisti: si sic perrexeris, olim
 Præmia suscepto digna labore feres.

Ita AVTHORI Nobilissimo atque Eruditissimo
 accinere voluit,

B. J. FELS, M. C.

PRÆFATIO.

*Hæc, quas oculis Tuis, Lector
Benev. Theses subjicio Chi-
rurgicas, nulla alia quam
exercitij Academici causa
conscriptæ atque congestæ sunt. Quum e-
nim mos in Academiis receptus exigat,
ut, qui ad altiora adspirat, profectuum
suorum specimen edat publicum, ego quo-
que è re mea fore judicavi, si quid hu-
meri valeant ferreve recusent publice ex-
plorarem. Placuit autem materiam ex
Chirurgia seligere, cum & hæc ars ad sa-
nitatem mortalium variis morborum ge-
neribus subjectorum restituendam conser-
vandamque quam maxime contribuât.
Accedit quod à teneris quasi unguiculis
à Per dilecto Parente meo ad hanc artem
excitatus & in eadem exercenda fidelissi-
me instructus fuerim, eo quidem cum suc-
cessu,*

A

cessu, ut, absit jactantia verbo, non levioris sed gravioris etiam momenti operationes Chirurgicas peragendas confidere mihi haud dubitaverit, sicuti etiam tales frequenter tum in nobili Tigurinorum Nosocomio tum in aliis Helvetiae locis peregi. Imprimis autem haud raro & ad stare Parenti optimo Cataractam in oculis enatam deponenti, & ipsasmet auxiliatrices hoc malo laborantibus admoveere manus licuit. Non potui non hinc ex variis observationibus addiscere, quidnam proprie sit Cataracta; Quum autem jam sciam insignem de natura Cataractae inter scriptores occurrere dissensum, dum alii pelliculam in oculo Cataractam constituere asserunt, alii vero eandem in Humore Crystallino depravato quaerunt, quid ipse meis manibus deprehenderim, quid oculis meis perspexerim, hisce pagellis exponere decrevi, eorum defensus partes, qui pro pellicula pugnant, praesertim, cum ubi rerum testimonia adsunt, non opus sit verbis. Deus conatibus suam largiatur benedictionem.

Q. D. B. V.

CATARACTA.

§. I.

VOX Cataractæ, origine Græca *καταρᾶξ* & *καταρᾶξ*, Castello propriè significat loca petrosa, per qua aquæ cum impetu decidunt. Unde dicuntur fluvii Cataractæ, qui ex montium cacuminibus in subjecta magno aquarum strepitu cadunt, quare & ipsi præcipites lapsus fluminum Cataractæ vocantur, sicuti quoque nubes pluvias largiores & cum impetu profundentes dicuntur Cataractæ Cœli apertæ. Descendit vero hæc vox à verbo *καταρᾶξ* i. e. impetuosè deturbo, cum impetu decido; vel ut aliis placet à *καταρᾶξ* defluo, delabor. Qua ratione Cataractæ etiam dicuntur obices, quibus aquæ cursus temperantur & sustinentur, quales hinc inde & quidem sæt frequentes in locis aquarum inundationibus obnoxii occurrunt, vocanturque Schliessen/Schleußen. Refertur etiam hoc verbum ad moles sive aggeres, die Dämme/ quibus aquarum impetus coërcetur. Ita & fores pendulæ intra murorum portas ac pro lubitu maximo cum impetu delabentes adversus irruptionem hostium, ex ligno communiter ferrove constantes, Germanicè Schuzgatter/ Fallgatter; imò etiam pef-fuli, qui Portis contra vim hostilem obduntur, hoc ipso nomine veniunt. Sed ne prolixiores in iis, quæ minus hic nos tangunt, simus, pro-

A 2

gre-

grediamur ad scopum Medicum, ubi deprehendimus, quod *Cataracta* vocabulum ob similitudinem ad peculiarem oculorum affectum translatum sit, & alias etiam à Græcis vocetur ὑπόχυμα atque ὑπόχυσις, quæ vocabula deducuntur ἀπὸ τῆς ὑποχύνειν, quod Latinis denotat suffundere. Quam ὑπόχυσιν Author Medici, sive introductionis alias Galeno adscribi solitæ, circa pupillam, ἢ ἐπὶ τῆς κατὰ κόρης locat: quamque ulterius explicat dicens, ὑποκύνειν δὲ λέγουσι τινες ὅταν συμῆ παρέχουσιν ὑγρὰ τινὰ χυμὸς ἐν τῷ κόρῳ καὶ πῆξιν πολλὰς, ὥστε καλύσαι τὸ ὄραν ἢ καὶ ἀμαυρῶσαι ἐν τῷ φαίνειν, hoc est, suffusionem esse quidam dicunt, cum aliquis humor circa pupillam affusus concretionem fecerit, adeo ut visum impediatur vel in his, quæ apparent, hebetetur. Latinis hinc etiam haud ineptè dicitur *Suffusio* vel simpliciter cum quibusdam, vel ad distinctionem suggillationis, quæ etiam quandoque suffusionis termino exprimitur, *Suffusio Oculorum*. Germanis audit, der *Staar* / ab ave cognomine, ex quorundam opinione; weilien etliche vermeynen/ man bekomme diesen Mangel von dem Vogel/ den man *Staar* nennet / wenn man derselben viel esse / oder auß einem Wasser trincke / da gemeldter Vogel außgetruncken / oder innen gebadet habe. Videatur *Bartisch* im *Augendienst*/ qui hoc ipsum tanquam superstitiosum ridet. De hoc jam morbo pauca pro viribus differere mihi est animus. *Est autem Cataracta morbus quidam Oculorum, qui radiorum in oculum*
in-

ingressum prohibet, ob materiam quandam heterogeneam inter humorem Crystallinum & Uveam membranam coagulata[m], qua per pupillam insipienti album vel glaucum vel Margarite similem aliumve colorem praesentat, unde cecitas inducitur.

§. II.

Ordine vero ut hac in materia procedamus, de diversitate Cataractæ primò aliquid dicere, & dein aliorum contra systema nostrum opiniones referre consultum fore duximus, sperantes haud infirmis & argumentis & rationibus imo & observationibus facili negotio adversarios refutari posse. *Diversitas Cataractæ* consistit tum in colore; dantur enim albicantes, flavescentes, nigricantes, glaucæ sive cæruleæ, virides, lividæ &c. tum in consistentia majori vel minori opacitate vel durtie; Alia porro Cataracta est incipiens, alia perfecta, alia combinata, v. c. Cataracta matura, sive perfecta, & cum ἀναρρώσει, vel gutta Serena, & Cataracta cum atrophia oculi, quarum multas ipse vidi, aut Cataracta cum alia menda, cum cicatrice, v. g. Corneæ, Hypopio &c. conjuncta. Alia Cataracta est fixa, alia fluctuans atque vacillans. Alia verò discriminantur respectu originis, quæ ab inflam-

inflammatione partim, partim sine ea, partim à violentia, partim absque ulla prævia molestia sineque insensibili perceptione ortum trahunt. Alias item dolor capitis, alias nullus comitatur. Per Cataractas autem à violentia contractas intelligimus omnes, quæ à forti corporisveniunt alteratione, sive à rebus idem valde alterantibus, v. g. à partu difficili, fortissimo emetico, verberatione, inò refrigeratione quoque & calefactione Tonitru, Fulgure, Nebula, Pulvere pyrio, Aqua fervente, &c. quibus de causis dicemus quædam infra.

§. III.

Cataractam certam esse materiam Uveam Tunicam inter & Humorem Crystallinum pelliculæ membranulæve similem, contra naturam in oculo coagulata censuerunt jam Veteres. Quæ sententia per diu quoque fovebatur, usque dum Gallorum præprimis aliqui Viri Clarissimi exactius rem examinare conati *defunctorum Cataractâ antea laborantium oculos dissearent, ubi se reperisse asserunt, Cataractam in Humore Crystallino consistere, eoque admodum alterato, opaco ac indurato.* Verum enimvero, quod hanc de Cataracta sententiam, dum eam in Humore Crystallino, ejusque opacitate induratione &c. consistere volunt, attinet, me quidem haud præterit, ejus Lentis dari opacitatem, sed hanc Lentis Crystallinae opacitatem Glaucoma existere, jam veteres ostendebant, uti variis ex Authorum locis patere potest. Sufficiat nunc allegasse rursus Authorem Medici supra jam citatum, ita differentem;

Γλῶσ-

Γλαυκώσις δὲ ἔστι τὴ κρυσταλλοειδὴς ὑγρὴ εἰς λευκὴν καὶ ὑδατώδη
 χροίαν μεταβολή, δὲ ἢν τὸ βλέπειν καλύβεται; *Glaucoma est*
Humoris Crystallini in album & aqueum colorem
 permutatio, per quam visus impeditur. Eous-
 que etiam hæc vox Glaucomatis obtinuit, donec
 ante aliquod tempus celebrium quorundam in
 Germania juxta atque Gallia Virorum arbitrio in
 ejus vicem Cataractæ vox fuit substituta. Quod
 verò hoc Humoris Crystallini vitium semper fit
 pro Glaucomate habendum, adstipulatur mihi
 Clariff. & in Europa Celeberr. Ophthalm. Reg.
 WOOLHOUSIUS in Dissertationibus Ophthal-
 micis de Cataracta & Glaucomate ex Ling. Gal-
 lica Latinè versis à Domino Christophoro le Cerf
 p. 187. *Crystallinus itaque inquit, opacus factus, (etsi*
etiam ejus depressione visio reddi posset) nomine Glau-
comatis semper insigniri debet; & corpora extranea
Humoris Aquei (quæ Dn. Antonius appendices vocat)
nomina suffusionum & Cataractarum in æternum ge-
nerere debent, juxta significativam & specificam denomi-
nationem omnium Medicinæ & Chirurgiæ Procerum,
qui ante nos vixerunt: & si hoc solum fieret, ut duo-
rum diversorum oculi affectuum sedes diversæ distin-
guantur. Cataractam itaq; cum Glaucomate minime
 confundendum esse censeo; siquidem *Glaucoma, uti*
intelleximus, nihil aliud est quam Lentis Crystallinæ opa-
citas sive induratio; Cataracta verò corpus extrane-
um aut heterogeneum in humore aqueo concretum. Pro-
 vocant equidem statim ad oculos demortuo-
 rum, sed dissectionem oculi cujusdam demortui ad
 Cataractam in Humore Crystallino probandam fir-
 missimo stare talo non videtur, idque, quod
 oculi

oculi defunctorum, nec non humores in iis superstites, non eandem cum iis, qui adhuc auras videntur, rationem habeant. Quadrat enim huc tritum illud, quando de moribundis pronunciant: Die Augen sind ihm schon gebrochen / er wird bald sterben. Qua de re necessario sequitur, quod Humores mutantur & saepius Crystallinus etiam reddatur opacus, quoniam hic maxima tenacitate, imò duritie gaudet; unde & hoc fundamento pro Cataracta in humore Crystallino pugnantes falluntur. Largior opacitatem seu duritiem, quam Viros illos Praclariss.prehendisse nullus dubito, non tamen exinde concludendum, esse Cataractam veram atque perfectam, quum Glaucoma potius sit dicendum.

§. IV.

Cataractam in Humore Crystallino quaerentes affirmant porro, eum non esse necessarium ad visum, ideoque facile posse supprimi in depositione Cataractarum, & deponi etiam debere, quia Cataracta nihil aliud sit, quam Lens Crystallina opaca reddita, quemadmodum observationes ipsis demonstrasse contendunt, in iis quorum oculi acui seu operationi fuerunt subjecti, in quibus quippe post mortem Humor Crystallinus in fundo depositus fuerit repertus. Sed respondeo, visum equidem adesse posse etiam absque Lente Crystallina, sed admodum obscurum, nec tamen inde argumentari licere, quod Lens Crystallina ad visum minus sit necessaria. Primo enim

enim ansam nobis suppeditat Camera obscura vitro destituta, sicuti enim in hac perobscurè depinguntur objecta, ita etiam in oculo Humore Crystallino destituto res contingit, quippe quo absente visum quoque, sed minus acutum & accuratum concedimus: à videre autem ad bene videre N. V. C. Constat etiam Humorem Crystallinum respectu collectionum radiorum princeps visus esse instrumentum, prout respectu perceptionis retinam tunicam principale organum esse statuunt, utpote qua mediante radij accepti sensorio communi offeruntur. Propterea itaque ad visum maximè est necessarius Humor Crystallinus, quicquid etiam dicat in contrarium Clarissimus & Excellentissimus Dn. HEISTERUS in Tract. de Cataracta, Glaucomate & Amaurosi §. XLV. p. 113. Porro dico, si Cataracta semper esset Crystallina, non eveniret, quod plures (non scilicet loquor de omnibus propter oculorum diversitatem) qui oculorum curationem adhibuerunt, tam acutè idque absque conspiciillis, aliisque vitrorum generibus, videre valerent; accedit quod multi, qui hoc malo laborarunt, post operationem vel curationem conspiciillis etiam usurpatis videre nequeant. Notandum insuper id, quod conspiciillis ante operationem affueti, etiam post illam, nisi obscurè cognoscere objecta velint, iisdem opus habeant. Sed quam felix beatusve est iste, qui legere, scribere, imò vel subtiliores labores, quorum mentio fiet infra, peragere sine conspiciillis aliisve vitris potis est? Lens Crystallina insuper cingitur cum pro-

B

ces

cessibus tùm ligamentis Ciliaribus, quod si ergò in fundum oculi deponeretur, necessum esset, ut omnes illa partes, ubi motus ejus fit, lacerarentur. Et certe, si in Lente Crystallina hæeret Cataracta, utique plurimi in quibus facta esset operatio, desiderarent conspicilla: edocti autem observationibus sumus, ea minime desiderasse multos. Credimus itaque & post operationem in Cataracta completa factam Humorem Crystallinum in situ suo naturali manere necessario debere, quoniam aliàs objecta exactè percipi non possent. Quod si etiam revera deposita Lente Crystallina visus quadantenus rediret, assererem, quod malum illud haud fuerit Cataracta vera, sed potius Glaucoma. His adde quod Humor Crystallinus ob magnitudinem suam vix ita in fundo submergi possit, quin non semper ferè aliquid introsipientibus cernendum offeratur, unde nobis certe ambiguum quoque quàm maximè videtur, num in oculi fundo semper ita submersus fuerit repertus.

§. V.

Regerat quis Humorem Vitreum in locum Crystallini concedere, figuramque suam sinuosam mutare, ast hinc non sequitur, ergo & eodem modo ad visionem concurrat ac Crystallinus. Ostendendum enim est, humorem Vitreum eundem motum obtinere; ast ubi sunt instrumenta, per quæ moveri queat? Accedit quod quilibet, si Vitreus Crystallini officio fungeretur, deposita hac Lente Crystallina æque benè & cominus & eminus videre deberet, id quod tamen observa-

feruationibus quam maximè repugnat; adeoque tum demum credendum, Humorem Vitreum CrySTALLINI Vicarium agere posse, quando demonstratum erit, eundem per certas quoque partes vel membranulas, vel ligamenta moveri aequè ac Humorem CrySTALLINUM, quod difficulter satis quis probatum dabit.

§. VI.

Verum hisce similibusque missis ad alia majoris momenti progredior; quod nimirum Patroni Humoris CrySTALLINI contendunt, *Cataractam membranaceam esse incurabilem, quoniam à coherencia separari atque submergi vix possit, nisi Iris vel Uvea Cataractæ juncta laceraretur, vel eodem temporis puncto atque simul Lens CrySTALLINA præcipitaretur.* Primum verò quod attinet, *Cataractam scilicet membranaceam esse incurabilem, respondeo, id esse à veritate alienissimum, quia talem Cataractam ex oculis acubus hamatis extractam* demonstrant plures operationes à dilecto *Parente meo* in præsentia multorum Medicorum aequè ac Chirurgorum tum in Nosodochio nostro tum aliis in locis peractæ, quibus de infra pro thesi nostra stabilienda erit fermo; interim tamen quilibet sana mente præditus hinc perspicere potest, Lentem CrySTALLINAM oculis extrahi non ita facile posse, sed potius corpus istud extraneum, quod radiorum in oculum ingressum prohibuit, quoque extracto Visus pristinus restitutus fuit. Porro, quando objectum est, *Cataractam membranaceam ideo esse incurabilem, quod à coherencia separari atque submergi*

stump

B 2

non

non possit, rehero *Chirurgorum eruditorum neminem*, modo Circumforaneos cum Affleclis eorum excipias, *vix ullam in sese suscepturam esse operationem, si in perscrutatione Cataractæ Oculo placide pollice primum presso, palpebrisque hinc ocissime apertis, inspiciens eam sese moventem, Uveamque se dilatantem, rursusque se constringentem non videat.* Quando deinde addunt, quod Humor Crystallinus eodem tempore & simul præcipitetur, persuasum habemus, Chirurgorum, qui Anatomiam oculivæ structuram exactè callent, operationibusque manualibus addiscendis & exercendis nullam non per omnem ætatem impendent operam, quemlibet in hoc affirmando fore difficilem; quam enim ob rationem Humorem Crystallinum, partem oculi tam necessariam, submergere conarentur? Hic proinde error inde forsàn suam traxit originem, quando scilicet Barbitonfores, in oculi structura, ut & cæteris Anatomix partibus hospites, imò etiam circumforanei, &, qui nullo se jure ita jactant, operatores talem operationem, visum pristinum ægro certè promittendo in se suscipiunt. Expertus contra Chirurgus neque caco visum indubitatè promittet, neque quod conscientiam læderet aggredietur. Et si tempus tali Operationi destinatum est, omni cura læsionem Humoris Crystallini evitabit: patientem quippe ad nares oculum torquere

quere jubet, & ita, quo ritè acum in Humorem Aqueum per tunicas oculi intrudere possit, eum in finem duarum linearum spatio ab Uvea perforatur oculus, ut Humor Crystallinus in statu suo naturali conservetur. Sufficiunt hæc argumenta ad thesin nostram probandam, & ad refutandas oppositiones eorum, qui in depositione Cataractarum, etiamsi eorum iudicio membranula esset, Humorem Crystallinum perforari necessariò in tali operatione debere contendunt; nam si sanam ratione operationis perpendantur circumstantiæ, periculum læsionis Humoris Crystallini qui aliàs, si non cæcitatem saltem insignem visionis debilitatem & imperfectionem oculo non afferre non possèt, perfacilè esse evitandum, apparebit. Igitur neque Humor Crystallinus una cum Cataracta in fundum oculi structuræ precipitatur, neque inutilis ad visum redditur, quod tamen in læsione fieri necessum esset.

§. VII.

Ut verò in scenam quid ulterius producant, de elasticitate Humoris Crystallini regerunt, si Cataracta esset membranula, illa innumeras in submersione ejus plicas acu attraheret, imò multò minus elasticitatem habere possèt in sua forma ad priorem locum se conferendi. Primo loco respondeo, quod horum argumenta cum veritate quidem non pugnent, interim tamen contra nostrum etiam systema nihil probent, & quod forsàn talibus operationibus vel nunquam vel rarò interfuerint adversarij. Clarum quippe est, quando à parte superiori Cataractæ acu

B 3

sup-

supprimatur membranula, fore, ut quodammodo complicaretur; si verò à parte inferiori acu illam acuminata præcipites, in nullas sanè plicas conversam videbis, & apta manebit, quæ eadem iterum in forma ascendere queat. Subjungo etiam, quod nimirum elasticitas multoties proveniat à coherentia Uveæ, quod multæ & felici quidem successu operationes ab honoratissimo Parente meo factæ monstrarunt. Quando autem totalis Cataractæ cum Uvea adest cohesio, illam immedicabilem fere esse diximus, licet in quibusdam casibus etiam auxilium ferri queat; dum in talis Cataractæ operatione lacerare pelliculam, vel acu etiam perfodere conveniat, prout infra in methodo operandi hac de re fiet mentio.

§. VIII.

Præcipuis itaque argumentis maxima jam ex parte refutatis, commemorabimus etiam aliquid de iis, qui à nimio calore Cataractam generari, ejusque opacitatem ex eodem fundamento provenire opinantur; qua de etiam mentionem injicit Excellentiss. Dn. HEISTERUS in Tract. de Cataracta p. 85. thes. XL. ubi de inflammationibus talia facit verba: *Examinemus primò inquit, causas Cataractæ, ubi occurrit inflammatio oculi, sive à causa interna sive externa orta, hæc, ubi contingit diuturna & imprimis talis, quæ oculi partes interiores occupat, in oculo, quamvis antea sanissimo & corpore purissimo, præsertim si ager valde conqueritur de dolore acerrimo & urenti in oculo, sæpissime sequitur Cataractæ: nam à calore hoc nimio & præternaturali va-*
scula

scula subtilissima & tenerrima Lentis Crystallina quasi constringuntur, exsiccantur, coalescunt, opaca fiunt, & sic Cataractam formant. Sed ratio hæc Excellent. Dn.
 HEISTERI locum hic habere non semper videtur. Novimus nimirum, dolorem, istum urentem & vel acerrimum non tam provenire ab ipsis oculi humoribus, quam potius in tunica adnata seu albuginea consistere, à congestione sanguinis in vasculis tunicarum stagnantis. Præterea humores in oculo contenti tantum caleferi nequeunt, quantum aqua fervescens, quæ Humorem Crystallinum opacum statim induratumque reddit, eidemque colorem margaritæ similem conciliat, quando in ea submergitur. Rationi præterea contrarium est in extrema tali inflammatione tantum calorem adesse, ut Humorem Crystallinum induratum exsiccatumque, ut loqui amant, reddere polleat. Nam si hoc esset, utique sequeretur, quod non Humor solum Crystallinus, sed Aqueus etiam & Vitreus exsiccarentur. In Cataracta porrò perfecta humores fluxiles atque clari reperiuntur. Quomodo autem ab inflammatione oriatur Cataracta infra explicabimus.

§. IX.

Ex eo, quod Humor Crystallinus ab aliis etiam rebus indurescat opaceturque v. gr. à liquore acido vel injecto, vel dum in eodem Lens Crystallina demergitur, exinde quidam acidum aliquod in oculo statuerunt, quod Cataractam generet, ubi istud acidum in poros Crystallini Humoris se insinuaverit, ejusque poros constrinxerit,

xerit, quoniam hoc modo alteratus, induratus, exsiccat, imò & opacus fiat. Quod vero Clariss. atque Excellentiss. Dn. HEISTERUS ipse refutat pag. 238. §. LXXXV. ubi dicit; *Seçta illa Medica, quæ haud pridem & hodie adhuc hinc inde vigens, omnium ferè morborum causas acidum esse statuit, illa & in hoc morbo ex præjudicata magis opinione quam demonstratione acidum, nescio quod, tanquam, præcipuam accusavit causam.* Porro pag. 240. missa, inquit, ridicula illa de fermento radicali Humoris Crystallini opinione, tanquam nulla experientia aut ratione innixa respondemus, neque illud experimentum nempe injectionem Crystallini in liquorem acidum probare, quod Antonius inde concludit; si enim aquæ feruide, Spiritui vini, Spiritui salis armoniaci, muria, oleo tartari per deliq. &c. Lens Crystallina injicitur, opacitatem quoque perfectam induit. Igitur eodem jure & æquipollenti experimento inferre possem: Ergo Aqua, Spiritus vini, Spiritus salis armoniaci, oleum tartari per deliq. & alia similia pro causis haberi possent. Enimvero sicuti præcise nec Spiritui vini nec Spiritui salis armon. &c. soli causa Cataracta, ita nec soli acido adscribi potest, sed potius sentimus, omne sanguinis acre constringens corrugansve vasa tenera Lentis Crystallinae, cujuscunque sit generis ad opacitatem & Cataractam in ea producendam aptum natum esse. Quid ergo de acido sit habendum confutationis Heisterianæ verba hic sufficere credo. Quando autem sanguinis acris mentio fit, mihi res nondum plane extra litem posita videtur: Quod si enim sanguis esset acris, qui ad humores nutriendos est dicitus, non Humor duntaxat Crystallinus, sed cæteri

teri quoque destruerentur. Deinde, quod si Lentem Crystallinam constringeret, imò corrugaret, miror, quare non etiam Humor Vitreus, in sua quoque tunica latens constringitur? quemadmodum cætera oculi vascula &c.

§. X.

Pergendum ad Cataractæ originem. Possimus autem ante omnia prolixiores esse in describenda admiranda oculorum structura, verum ne nimium excurrat calamus, cognitionis hujus cupidos ad Physicorum Physiologorumque libros remittimus. *Cataracta* autem, quam diximus *corpus esse extraneum varij coloris inter Uveam & Humorem Crystallinum coagulatum, quod radiorum luminarium in oculum transitum prohibet, motum tunicæ retinæ impedit, cæcitatemque inducit*, originem habet à materia quadam pituitosa in Humore Aqueo contenta, quæ sensim sensimque indurescens Cataractam tandem constituit. Provenire autem videtur hæc pituita ab impuritate sanguinis, ex quo secernitur Humor Aqueus: quod si enim talis materia, quæ alias in statu naturali, clara, fluxilis imò nullo colore prædita esse debet, inquinata in oculum feratur, non solummodo, dum tales partes heterogeneæ in Humore Aqueo hinc inde dispersæ fluitant, variæ res, v.gr. muscæ volitantes, fumi, rete aut alia etiam corpuscula oculis obversantur, sed & postquam tales

C

par-

partes sibi invicem junguntur, successive ejusmodi pellicula concrefcit: fucceffu namque temporis materia talis heterogenea magis magisque tenacior, denfior atque durior redditur, inprimis in illis, qui multa fanguinis impuritate gravantur, ufq; dum totum foramen Uveæ claudatur, id quod in quibusdam brevi contingit tempore; in aliis autem longius temporis fpacium effluit, ufque dum fuam Cataracta perfectionem maturitatemque acus ferenda nancifcatur, præfertim quando multa medicamenta, incipiente Cataracta, affumuntur, quæ generationem ejus partim deftruunt partim impediunt & retardant.

§. XI.

Quod verò talis humorum motus & affluxus fiat, vel ex reftitutione humorum patefcit, quando nimirum Humorif Aquei quantitas ex oculo effluit, per factum vel per operationem, vel per ictum aut cultellum in oculo foramen, eadem 24. circiter horarum fpacio reftituitur, id quod experimentis innotefcit, fi fcilicet canis aliufve animalis oculi cultro perfodiatur, ut tota fere Humorif Aquei quantitas effluat; tunc, quando guttæ aliquot fucci ex veficulis Ulmi vulnere infilluntur, oculiq; bene ac commodè deligentur, haud multò poft Humor Aqueus reftitutus deprehendetur, nec femper opus, ut aliquid infillatur, fufficere etiam poteft vel fola aliquando deligatio, ea femper cum cautela inftituenda, ne oculi fortiter nimis ftringantur, quoniam alias reliqui quoque Humores noxam fubirent.

rent. Incidit in memoriam historia notatu satis digna, ex qua humorum ad oculos fluxus satis manifestus redditur, quamque propterea non possum non Benevolo Lectori communicare; ita autem se habet: *Celebris quidam Neocomi Incola* (nomine S. J.) *laborans Hectica, Medicorum ejus loci consilio, lac asininum magna in copia assumebat, quo factum, ut post aliquot temporis spatium materia in oculis agrotantis conspiciendam se praeberet lactea, quae etiam oculum inspicienti lucidissime comparuit; quando enim aeger jacebat supinus, lac illud fluebat in nervum opticum unde simul cecitas ipsi inferebatur: si vero inclinato capite oculos in terram defigeret, refluebat istud, ut ita loquar, lac à nervo optico in primam oculi cameram, videbaturque Cataracta incipiens, quae etiam visum impediabat. Si vero caelum versus aliquantisper lumina tollebat, praecipitabatur lac in fundum oculi, in quem Cataracta acu deponi solent, & tunc objecta cognoscere poterat. Lac vero se praebuit oculis Parentis mei, hoc miraculum conspicientis, colore suo naturali albicans, eaque, qua alias lac esse consuevit, fluxilitate praeditum. Potuisset quis putare, fuisse Hypopion, verum peculiare hic occurrentes circumstantiae summum injiciunt dubium. Dominus interea patiens variis sublevatus remediis curari tamen minus potuit, quoad ipsius cervici emplastra applicarentur vesicatoria; quibus nimis humorum in oculum influxus praepediretur, id quod etiam felicissimum habebat successum, materia quippe ista lactea amota & Domini Patientis oculi ita restaurati fuerunt, ut vel subtilissima quoque cognoscere cum latitia potuerit. Ex hac observatione, partes heterogeneas*

C 2

in

in oculis separari, satis patet, difficile licet sit di-
judicare, quomodo hoc lac separatum fuerit.
Sicuti autem porro deprehendimus, hoc malum
solis remediis absque operatione curatum fuisse,
ita quoque Cataractæ incipientes etiam absque
operatione curari possunt & debent, uti multas,
si opus esset, hic addere possem hac de re, obser-
vationes. Conferantur interim **Bartisch** / ali-
que.

§. XII.

Sicuti autem Cataracta, ubi visus non adeo
perturbatus est, pellicula nondum comparet, &
solummodo variæ res oculis obversari videntur,
primus Cataractæ gradus, seu imaginatio
appellatur, ita secundus Cataractæ gradus
Aqua etiam sive Suffusionis nomine veniens
dicitur, quando materia Cataractam formans ma-
gis incrassescit, visumque maximè debilitat, in-
terim tamen nondum satis consentitiæ habet;
quod videre est, si oculi placido premantur pol-
lice, quam etiam remediis multoties curatam fu-
isse documenta probant. *Tertius gradus dicitur*
gutta obscura vel Cataracta perfecta,
quam guttam obscuram sive Cataractam mem-
branaceam à variis causis variisque accidentibus,
commotionibus v. g. fortioribus &c. provenire
diximus. Cataractam autem esse membranulam
citra laborem sequenti observatione probari pot-
est. Siquidem anno 1694. accidit, ut b. m. Dn.
REINACHERI Magistri stabuli Tigurini filius,
pictura

picturne operam dans, à Carnifice peteret vomitorium,
quo assumpto tantus corporis ejus motus subsequeretur,
ut confestim oculorum sensibus privatus Cataractis
Glaucis premeretur. Sex hinc menses praeteriere, an-
tequam perfectam nocte sunt maturitatem. Accidit
vero, ut, postquam dilectissimus meus Parens oculorum
operationem peregisset, in pristinum locum obsidui spatio
Cataracta in dextro oculo rursus ascenderet, ita ut non
nisi sinistro uti posset. Quo facto parens meus per Se-
mestre iterum ejus coagulationem expectare coactus ope-
rationem de novo, eamque mediante acu hamata ten-
tavit, felicissimoque cum successu Cataractam ex oculo
extraxit. Operationibus interfuit Excellent. at-
que Experient. Dn. LAVATER, Medicinæ D.
b. m. Visu hinc iterum potitus tam acute qualibet
perspexit, ut omnibus suis negotiis usque ad
finem vitæ aliquot post annos infecutum, vacare
citra ullam molestiam potuerit. vid. Excell. at-
que Experient. Joh. von Nuralt/ Med. Doctori-
ris Schrifften von der Wund-Arztney/ pag. 729.
Observ. 1. de Observationibus Chirurgicis J. C.
Frentags Anno 1711. Basileæ impress. Experimentum
hoc ad oculum demonstrat, Cataractam
non esse Humorem Crystallinum, quoniam acu,
quæ valde subtilis est, hamata tale corpus quale
Lens est Crystallina, ex suo loco per tam angu-
stum foramen acu per oculi tunicas factum extra-
hi non posset. Præprimis verò repugnat dedu-
cta ex oculo pellicula, quæ tenuis quidem,
sed valde tenax & glutinosa extitit.
Sicuti ipse quoque testari possum, me ejusmodi

C 3

pel-

pellicularum extractionem à Parente meo factam
 sapius oculis meis vidisse. Ne verò quispiam
 opponat, à particulari observatione ad universa-
 lem non esse concludendum, alias adhuc recen-
 sebo.

§. XIII.

In Authore supra citato pag. 731. Observ. III.
 sequitur observatio quædam, quam mihi uberius
 explicare Parens meus haud gravatus fuit. Ser-
 mo autem est de fœmina quadam, quæ ad emit-
 tendum fœtum magnis laboribus defatigata simul
 in puerperio acerrimis imò intolerabilibus capi-
 tis doloribus vexabatur, adeò ut utroque in ocu-
 lo Cataractæ exinde sequentes deprehenderentur,
 quæ postea acubus hamatis exemptæ fuerunt.
*Anno nimirum 1697. magno nisi enitebatur Frau
 Kägel Huberin von 40. Jahren in der Eyerbrecht
 ohnweit von Zürich wohnhaft / à quo nisi con-
 gestiones sanguinis ad caput fiebant, de quibus prove-
 niebant intolerabiles fere capitis dolores, qui Cataractas
 ambobus in oculis excitabant, quarum operationem per-
 dilectus Pater meus intra aliquot hebdomadas peregit.
 Sed altero in oculo Cataracta nondum erat matura
 adeoque operationi non subjiciebatur; maturam vero
 acui consueta felicissimè in oculi fundum submersit, eo
 quidem cum successu, ut per biennium illa cernere po-
 tuerit. Crescente interim alterius oculi Cataracta, ea
 quoque, quæ submersa antea fuerat, in pristinum resi-
 lit locum, ita ut visu rursus omnimodo privaretur.
 Acui binc & quidem hamate de novo hæc mulier in præ-
 sentia multorum Medicorum subjecta felicissimè amissa
 lumina recuperavit: und sich nachgehends biß hie-
 her*

her (ut Parentis mei verbis utar) mit Seidentwin-
den erhalten: porro autem mihi retulit, quod Cata-
racta ex oculo extracta colorem habuerit albi-
cantem, & quod valde fuerit glutinosa atque te-
nax.

§. XIV.

Dantur etiam Cataractæ, quarum pellicula
adeo tenaces sunt, aut adeo firmiter adhærent,
altasque radices egerunt, ut submergi acu nullo
pænè labore, nullaque industria queant; cujus
generis multas Parentem acubus quibusdam fe-
cantibus dissolventem separantemque vidi, ante-
quam pelliculam in oculi fundum præcipitare
potuerit. Et certe in tali Cataracta per transfo-
sionem auxilium afferri posse experientia sufful-
tus assero. Egometipse enim in Alma Argento-
ratenfium Civitate hac usus sum methodo, quam
Lectori Benevolo recenseo. Anno 1719. d. 16.

*Octobr. subiciebam acui Magdalenam Scherzerin/
cujus oculi ante annos circiter novem magnis cum ca-
pitis doloribus hebetari ceperunt, quod malum sensim
sensimque & quidem in dextro primum oculo in Cata-
ractam mutabatur; licet autem hec dudum suam na-
cta fuerit maturitatem, agra tamen pauperibus nata
parentibus, & auxilio & consilio destituebatur; acce-
debat tandem ad me: quapropter re examinata, auxi-
liante divina gratia, operationem in me suscipere cona-
tus eo magis sum, quo magis Cataractam, in sua per-
fectione coloremque margarita simili præditam conspexi,
ita ut felicem mihi curationem non promittere non pos-
sem. Igitur hanc operationem Cataractæ in oculo dex-
tero existentis caelo sereno auspiciatus, capite prius ab
impu-*

impuritatibus purgato venaque secta peregi. In operatione autem ipsa, cum acum oculo infingerem, & ad Cataractam deprimendam laborarem, eandem, quia Uvea firmiter satis cohaerebat, sine magna difficultate non posse separari observavi; dum autem forti nisu acui resistebat, egoque adhaesionem separare conabar, perforata forte fortuna est pellicula, quae insuper adeo tenax erat, ut impossibile fere videretur, eam in fundum deponi posse. Submersa vero tandem est, ita ut agrotam erectam meam manum statim videre potuerit: Quum autem die insequente vomitus, nescio qua ex causa, excitaretur, hic Cataractam depressam rursus ascendere coëgit, superstitite tamen, quod agrotæ adhuc saluti est, foramine in pellicula medio in operatione formato, per quod videre omnia atque cognoscere etiamnum potest. Curiosum in hoc subjecto illud quoque fuit, quod post sex dies deligatione remota colores quoslibet, nigros quoque, deprehenderet albicantes atque cinereos, quod probabiliter à nimio motu tunicae retinae, quae multos per annos radiorum luminarium allapsu non percussa erat, oriiri videbatur. Curavi hinc, ut pannus bombycinus niger ante oculos suspenderetur, per quem radij in oculum transirent, eorundemque motus infringeretur. Utebatur hocce panno per sex hebdomadarum spatium, hocque mediante semper imò & acutè objectum quodvis in naturali suo colore cognoscebat, sensimque motui luminis ita assuefacta per id tempus fuit, ut absque isto panno cuncta dignoscere postea posset. Alteram vero Cataractam eo tempore adhuc immaturam tangere non potui, sed elapso demum Semestri, meæ quoque acui & quidem feliciori, quam antea, eventus, subjecti, ita ut nullum ejus vestigium deprehendi adhuc in oculo possit.

ipsa-

ipsaque recuperato visu omnibus suis negotiis peragen-
dis, victuque quaerendo idonea evaserit. Operatio-
nibus praesentiam suam largiti sunt plures ami-
corum & inter illos in arte Chirurgica peritissi-
mus Dn. H A F F N E R, qui de veritate eorum, quæ
dixi cum reliquis testari poterit. Luculenter ex
hac operatione patet, quid de pellicula in Cata-
racta sit statuendum, quum comprehendi non
possit, quomodo Lens Crystallina ita perforari
queat, prouti in hoc subjecto in pellicula factum,
in quo ipso adhuc vivente conspiciere licet pelli-
culam perforatam, per quod foramen radiis lu-
minaribus transitus conceditur, ita ut visu plena-
rio utatur.

§. X V.

Inter Cataractarum causas jure meritoque
referuntur ictus atque contusiones oculorum,
praesertim paulo fortiores: ab his enim non so-
lum Humores inprimis Aqueus confunduntur,
sed & sæpius vasa læduntur atque disrumpuntur,
unde tum ob humorum stagnationem, tum ob
affluxum particularum heterogenearum primo
quidem radiorum allapsus atque actio turbatur
impediturque, postea autem successive ejus-
modi corpus pelliculiforme concrescit. Per
ejusmodi autem ictus atque contusiones Cata-
ctas exoriri posse, observationibus quamplurimis
comprobari posset, nisi Authorum libri exemplis
hac de re referti essent; unicam tantummodo
allegabo historiam, quam egometipse etiam con-
spexi. *Ante nonnullos scilicet annos in Nafodochium Ti-*
gurinum susceptus Jacob Breitstein von Bol-
D *ctetschweil/*

*Cætschweil/ Cataracta laborabat, quam ictus virgæ cor-
neam simul perfodientis, qua virga oculus, dum in sylva
quadam ambularet, casu verberabatur, causatus erat.
Non autem statim post ictum ipsa Cataracta comparebat,
sed solummodo materia Cataractam productura conspi-
ciebatur, quæ tandem in pellicula consistentiam indu-
ruit; traditus itaque Colend. Parenti meo curandus,
deposita brevi Cataracta perbene singula ferme citra
molestiam dignovit, quamvis ab ictu virgæ remanserit
cicatrice, quæ objectorum subtilissimorum cognitionem
ipsi denegabat, nihilo secius tamen suis fungi negotiis
illo Oculo aptus adhuc est, præsertim cum & alter O-
culus à Cataracta quoque manu Parentis mei libera-
tus fuerit.*

§. XVI.

Suppeditant quoque nobis pro asserenda pel-
licula Cataractam formante argumentum ij ipsi,
qui in utero materno jam Cataractam contraxe-
runt, adeoque cæci in lucem prodierunt, horum
quippe ex oculis membranulam extractam fuisse
vel sequens Historia docere poterit, quam Ex-
cellentissimus atque Experientissimus Dn. Doctor
de MURALT in den Schrifften von der Wund-
Arzney/ pag. 732. Observ. 4. recenset his verbis:
*Cæcigenum quendam ætatis suæ 19. annorum, nomine
Ulrich Sommerauer von Hirßlanden ohnweit von
Zürich/ Ego Job. Conradus Freytag Chirurgus & Ope-
rator Tigurinus, acui consueta, felicissimo cum eventu,
subjeci. Accidit verò, ut visui restitutus aliquo post
tempore domum meam accederet & forsan in gratitudi-
nis contestationem furto res quasdam auferret. Id quod
inter-*

interrogatus constanter negabat, simulque alios circumstantes mendacij, junctis crebro convitiis, arguebat. Quum autem denique furtum confiteretur, unus ex adstantibus ira exacerbatus arreptis improbi pedibus eundem per scalam detraxit, quo factum ut caput aliquoties illideret, ex qua percussione Cataractis rursus ascendentibus cecitate secunda vice punitus fuit, ita ut domum reverti absque ductore non posset. Elapsis hinc aliquot annis, Procerum quorundam precibus permotus de novo operationem Cataractarum suscepi, eamque acubus hamatis institui, quibus ita feliciter Cataractas ex Oculis extraxi, ut ad hunc usque diem panem quotidianum querere aptus sit.

§. XVII.

Facit huc quam maximè epistola illa, quam Clariss. Doctor le CERF à Dn. Daniele GEISLERO Nosocomii Norimberg. Chirurgo & Ophthalmiatro accepit, quamque dissertationibus Ophthalmicis Woolhousij pag. 287. inseruit, in qua agitur de Cataracta vetulæ cujusdam ab illo deposita; verba ita se habent: *Dum in presentia DD. LOCHNERI & THOMASII primam in oculo dextro operationem institui, reperi Cataractam esse valde duram, & tunica Uveæ internæ adhaerentem, ita ut illam circa pupillam separare ægre potuerim, quoties Cataractam reprimebam, toties resilliebat eadem, idque triginta vicibus & amplius: habebat enim vim elasticam & depressa manere volebat, quin potius ad dimidiam sui partem rursus in altum ascendebat: digitis meis ante oculum hunc operatum ludebam, ægrota tamen nil percipere, nec videre poterat, quamobrem hoc*

de oculo fasciis circumvoluto, ad alterius operationem tendebam, in quo etiam erat Cataracta valde dura & adhaerens, eam nihilominus magno studio & opera feliciter dejeci, aegroti digitos, aliaque obversantia objecta statim cognoscere potuit, ita ut posthac bocce oculo agra & videre & distinguere objecta potuerit. Verum haec vetula anno corrente 1718. d. 21. Febr. defuncta ejus oculos die sequente d. 22. Febr. ex orbita excemi, eosque in ades meas transtuli, & DD. SCHERERUM, LOCHNERUM, THOMASIVM, GOECKELIVM, WIDMANNUM, Medicinæ Doctores ad me invitavi, ipsis dicens. Quod, cum non esset ignotum, Doctorem HEISTERUM, Professorem Altorfinum in edita Tractatione de Cataracta, glaucomate & Amavrosi, 1713. (in qua Brissei opinionem defendit) contendere, Cataractam esse Lentis Crystallinae obscuracionem, & non Hæmoris Aquei vitium; hinc in operatione Cataractæ non pelliculam, sicut vulgaris fert hypothesis, sed Lentem Crystallinam deprimi; ubi eos humanissime rogatos vellem, ut hosce oculos dissecarent, illosque veritatis indagandæ gratia accuratè examinarent, & quidem juxta quinque postulata, quæ à Doctore HEISTERO ipsissimo pag. 215. dictantur, dum dicit: Adversarij talia exempla producere debent, in quibus (1.) Cataractæ depositio prius fuerit peracta (2.) Ager postea viderit, & deinde (3.) post mortem oculis dissectis inventa sit membranula suppressa (4.) Lens Crystallina in suo naturali loco, nihilque præterea (5.) mutationis in oculo. Dextrum ergo oculum, de quo aegroti post operationem & ad ultimum usque balitum nil videre potuit, dissectui, in eoque corpus membranae semper veram pelliculam representans & pupillæ inferiori adhuc

adhuc firmiter adhaerens, reperi. Humor Crystallinus erat in suo naturali loco in totum opacus. Sinister Oculus à Dn. Doctore WIDMANNO secabatur & in eo pariter corpus membranaceum albicans intra Iridem & Ligamentum Ciliare operatione depressum inventum est. Humor Crystallinus etiam erat in suo naturali loco paucissimè opacus, pro senectutis conditione. Ex hoc oculo post operationem & videre egroti, & quamdiu vixit, distinguere objecta facile potuit. Ipsius operationis Dn. D. HEISTERUM certiore fecit D. WIDMANNUS, Practicus Norimberg. famigeratissimus quod patet ex Chirurgia Heisterianæ Cap. LI. p. 479. qua operatione convictus HEISTERUS concedit dari quidem pelliculas, sed in majori numero indurationem sive opacitatem Lentis Crystallinae reperiri. Sed liceat mihi Dn. D. HEISTERO opponere dilectiss. Parentem meum, quippe qui frequentissimas & aliquot centenas operationes peregit, mihi que asseruit, se reperisse multos opacitate Lentis Crystallinae laborantes, verum qui Cataractas veras habentes numero planè non adaequant, seque semper opacitatem illam pro Glaucomate habere.

§. XVIII.

Præter hæcenus allègatas Cataractarum causas, recensentur adhuc aliæ ab Authoribus, quas inter est Calor & Frigus. Frigus enim & oculos & totum corpus constringere imprimis eorum, qui in Aëre semper frigido degere coguntur, experientia docet. Undè, quando tunica cornea quodammodo constringitur, suam claritatem

D. 3,

tatem

tatem amittit, qua visus etiam aliqua ex parte im-
 peditur; non tunicæ autem duntaxat obest fri-
 gus, sed & humores turbat, quemadmodum ex
 constrictione eorum facile id apparet; cum ni-
 mirum densiores etiam fiunt atque tenaciores, &
 particulæ tenaces ob constrictionem coalescere
 coguntur, unde cum tempore Cataracta exori-
 tur. Ne autem hoc contingat, per interna præ-
 fertim remedia malo obviam eundum, & prin-
 cipiis obstandum ne serò Medicina paretur. Pa-
 ri modo Calorem oculis quoque asserre posse in-
 signe incommodum negari haud poterit, partim,
 quoniam totum corpus exsiccat, partim etiam,
 quod partes heterogeneas, ut in aliis humori-
 bus, ita & in Humore Aqueo glutinosiores te-
 nacioresque reddere facile queat. Nebulam
 quoque inter Cataractarum causas referunt, quam
 haud exiguum oculis causari quandoque da-
 mnum, vel ex sequenti satis innotescit historia.
Nimirum Nobilis quidam Neocomensis (Dn. Tribulet)
die quodam nebuloso transiens pontem Rhenanum Basileensem, dum ad ejus pervenisset medium, subito caligine corripitur visuque privatur, ita quidem, ut paulo post materia quedam Cataractæa conspiceretur, quam multo labore adbibitis tum internè tum externè remediis removere opus erat, uti hoc Vir Celeberr. atque Experientiss. Dn. ZWINGERUS, Universitatis Basileensis Medicinæ Doctor atque Professor longe Celeberrimus testari poterit. Sunt qui tanquam causas Cataractarum allegant quoque Tonitru atque fulgur; sicuti autem non nego quod vis urens fulguris tenerrima oculorum vascula constrin-

stringere, eadem exficcare, aut alio modo destruere possit, ita è contrario non facilè quis explicabit, quomodo pellicula talis à Tonitru possit produci, nisi quis vel ad stupendum istum fragorem, ut totum corpus ita & oculos nimium percellentem, vel ad terrorem ex tam horrendo sonitu excitatum respicere velit. Tandem & Aquæ ferventis ut & Pulveris Pyrij tanquam causarum mentionem injiciunt; non negabo etiam plane, quod ab iisdem Cataracta oriri possit, quamvis rariora hac de re prostant exempla. Possent plura adhuc addi, verum ne hoc specimen, quo id potissimum intenditur, ut observationibus & experimentis palam fiat in Cataracta adesse pelliculam extra Lentem Crystallinam positam, nimium excrescat, ad alia nos convertimus.

§. XIX.

Videndum videlicet paucis est, quomodo tam acerbo laborantes malo sublevari atque curari possint, id quod contingit removendo id, quod opacitate sua visum ademit. Non autem hic sermo erit de methodo per remedia Cataractam tam preservandi quam curandi, sed animus est præcipuè agere de remotione Cataractæ mediante & auxiliante periti Artificis manu peragenda. Antequam autem quis ad talem operationem se accingat, necessum quam maximè, ut bene cognitum sit, an Cataracta ad operationem apta existat nec ne, cum hac in re cardo rei verifetur. Hinc bene monet Celeberr. DN. HEISTERUS quod *incipientes immatura aut imperfecte*

fecta Cataracta curationem per acum non admittant, sed expectandum sit, donec duritie quadam concrevisse videantur. Accidit nihilominus, ut Cataracta etiam peritis in arte imponat mentiaturque consistentiam debitam, quam tamen non possidere postea in operationeprehenditur. Patere hoc potest ex sequenti historia de Cataracta albicante, einem Milchstaar: Anno 1718. d. 5. Aprilis in Nosodochium Tigurinum excipiebatur Hannß Georg Bisegger / ex pago nomine Buslingen oriundus, qui Cataracta albicante afflictus à splendidissimo Visitationis Collegio Medico, dilectissimi Parentis mei operationi subijciebatur. Mentiebatur Cataracta maturitatem, unde manum applicuit, verum acu oculo infixa, cum Cataractam suppressere niteretur, materia, quæ istam formabat, tota quanta reperta fuit fluxilis, unde totus omnino oculus in confusionem redactus, & ceteri quoque humores omnes albo colore tincti adeo sunt, ut acum suam per tunicam corneam cernere prohibitus eandem reducere ex oculo cogeretur. Itaque nulla spes remansit alia, quam quæ remediorum beneficio materiam istam ex oculo removere suadehat, quod tamen nec ipsum felicem eventum obtinuit; hæc namque materia iterum collecta congestaque formam, ut antea, Cataracta albicantis induit, cujus deponende maturitatem, miser est expectaturus.

§. XX.

Difficilis porro admodum curationis est, quando *Cataracta Uveæ coheserit firmiter,*
 & cum

Et cum eadem concreverit, quod ex eo con-
 jicere licet, quando nimirum, si oculo digitis
 placide commoto palpebræ subito aperiuntur,
 Uvea, in statu quo, remanet, ut neque dilatetur
 nec constringatur, quo in casu sæpius operatio
 fit infructuosa. Cataractas quoque *variegatas*
 non semper bene ob mollitiem acum ferre obser-
 vatum fuit; adeoque quando tales remediis cu-
 rari nequeunt, perfectioris maturitatis expecta-
 re tempus erit consultius. A vero hinc non ab-
 ludit omnimodo istud HEISTERI asserentis,
quod quo magis Cataracta color recedit
à margarita colore, eo operationis successus
magis sit dubius. Parum etiam aut planè nihil
 juvat operatio, si ager neque lucem neque
obscuritatem agnoscendi aptus existat,
 aut si lucem à tenebris distinguere nesciat.
Si autem tantum videt, quantum sanus
palpebris clausis, magnam hoc curatio-
nis spem facit, uti loquitur modo allegatus
 Dominus Doctor HEISTERUS. Sunt, qui anno-
 flores Cataractas semper periculosiores quoque
 statuunt, ast experientia nihilominus constat,
 multos, qui 17. 20. & ultra annis cum hoc malo
 conflabantur, latissime tamen visum recupe-
 rasse. Bene etiam observanda esse subjecta, in
 quibus operationem instituere volumus, jubent
 Ophthalmiatri, hinc non facile *in Infantibus*

E

atque

atque Puerulis nec in atate valde Senili
 acus applicatur. Excluduntur quoque ab o-
 peratione, qui tussi, coryza, sternutatio-
 ne, vomitu, &c. laborant, non solum ob pe-
 riculum, quod in ipsâ operatione à tali contin-
 genti supervenire possêt, verum etiam, quoniam
 Cataracta facile sic recrudescit, aut rursus exsurgit.
 His jam positis operatio Cataractarum si non
 plane inutilis saltem admodum difficilis existit,
 sicuti è contrario sanabiles Cataractæ putan-
 tur, quæ colore gaudent albicante, glauco five
 cinereo, consistentia item dura atque tenaci præ-
 dita sunt, ita tamen ut Uvæ non omnimodo &
 firmiter nimis adhæreant, sicuti & spes futuræ fe-
 licis operationis affulget in iis, ut supra dictum,
 qui lucem ab obscuritate adhuc dignoscere pol-
 lent.

§. XXI.

In tali jam statu æger sublevandus venit, &
 licet malum fere desperatum sit, modo aliqua re-
 cuperandi visum spes adsit, tentanda operatio est.
 Merentur hanc in rem allegari verba, quæ habet
 Celeberrimus HEISTERUS ita differens: *Cetero-*
quin si ulla adhuc bona supersunt signa, ægrum in mi-
serissimo illo statu, visu nempe privatum, non relin-
quamus, ne Medicus neglexisse quid videatur quod
sui est officij, sed contra ubi non omnis spes manifestè
decollata, ad operationem varias ob rationes ingredi-
endum esse censeo: 1) quia operatio non est valde do-
lorifica, sed sæpe nihil quicquam doloris infert; 2) quia
non adeo est periculosa, sicut multa alia, imprimis si à
tali

tali fiat artifice, cui structura oculi & natura morbi probe cognita sunt, ac simul oculorum acie, manu firma, animoque intrepido instructus sit. 3) Quia æger in pejorem statum vix conjici potest, dum enim desperata laborat suffusione, visu jam privatus est, ut vix pejus quid ipsi contingere possit; si operationem faustus non sequitur successus, æger pejus inde se non habet, sed solum cæcus est ut antea; sin verò præter opinionem Medicus visum ei restituit, sicut non raro talia exempla visa sunt, tunc eo majorem gratiam apud ægrum, ea vero insigniorem gloriam apud omnes bonos consequitur. Igitur nunquam omittenda, ubi vel minima spes affulget, sepe enim prodesse, raro verò vel nunquam nocere potest bonus Chirurgus, ideoque audacter in tali statu operationem suscipiat.

§. XXII.

Antequam operationem ipsam describamus, pauca quoque de boni operatoris requisitis monebimus. Nimirum operator instructus a) esto notitia partium, ex quibus oculus constat, præsertim quæ per acum lædi possunt. β) Calleat Cataractæ naturam & situm. Sciat γ) qua in parte oculus perfodi debeat. Cognoscat δ) quibus mediis tum in operatione, tum in curatione variis contingentibus obviam eundum. ε) Non habeat manum tremulam sed (ς) firmam, & utraque manu ad operandum capax existat. His similibusque dotibus instructus ad operationem in subjecto, cujus quoad reliquas corporis partes sanitas prius indaganda, se accingat. Quod si plethoricum sit subjectum, sanguis detrahatur prius,

prius, ea tamen cum cautela, ut primæ viæ evacuentur & sanguis mediante leni remedio purgante per intestina depuretur, ne facile congestio, inflammatio vel aliud quidpiam malum operationi superveniat. Operaturus vero etiam sibi præcaveat à fortioribus laboribus, ne tremulam manum reddat, ægrotò probè inculcet, quò se modeste & quiete habeat, nec non dies aliquot ante operationem à spirituosissimis potionibus, quæ sanguinis motum augent, abstineat. De cætero tempus operationi opportunum pro sua prudentia eligat artifex, nempe vel vernale vel autumnale, cum eo tempore aër magis temperatus esse solet: In æstate enim majus existit inflammationis periculum, & insuper ægri nimij caloris impatientes non tam facîle in conclavibus detinentur. Postremo talis operatio suscipiatur cœlo sereno & ut plurimum, ex quorundam sententia, Luna decrescente.

§. XXIII.

Restat expediendum illud, quod ad operationem proprie pertinet. Primum ergo Chirurgus operationem suscepturus eligat conclave lucidum, & quod operatione peracta obscurari iterum possit. Notandum autem est, ut lectus ibidem sternatur, ne ægrotus huc illuc ambulare opus habeat. Exinde requiruntur operatori ministri ægroti caput sustinens, alique necessaria ipsi porrigentes, & imprimis, qui lacrymas ægro fluentes abstergat. Porro Operator habeat apta ad hanc operationem instrumenta, speculum oculi, ad illum sustinendum ex argento communiter constans, acus varij generis, læves, hamatas,

tas,

qui justam staturæ proportionem habeat, caput ægri tenere paulo resupinum, illudque contra pectus premere debet, ut Operator quiete eoque promptius operationem peragere queat, cum sine istis requisitis facile pars oculi nobilis lædi possit. Tandem Operator manibus ad operationem directis digito indice ægroti aperit palpebras, & quidem pollice & indice manus sinistrae, si oculus sinister laboret, si verò dexter oculus affligitur, manu quoque dextra palpebrarum apertio peragitur: jubet ægrum hinc ut oculum nasum versus contorqueat: & altera manu, si placuerit, prendit speculum oculi, quo mediante oculum tenens apertum idem dein in oculi orbitam applicat. Quo factò porrigit quispiam Operatori acum vel consuetam, vel acuminatam vel etiam hamatam, prout circumstantiarum necessitas id postulat; nempe si Cataracta Chirurgo ante operationem adhærens Uveæ non videtur, acus lævis adhibetur, si autem adhæsiò præsumitur, optimæ sunt secantes, quoniam cohærentiæ separari ab Uvea iisdem possunt. E contrario si habet elasticitatem Cataracta, ut modo dictis acubus in oculi fundum submersa non permaneat, sed sursum semper tendat, acus usurpatur hamata, quæ admodum subtili hamo instructa est, qua mediante ipsam pelliculam Cataractam formantem extrahi posse supra ostendimus variisque observationibus comprobavimus. His jam se ita habentibus postea blanda manu acum inter canthum oculi externum & Iridem duarum linearum circiter à cornea spatio sensim sensimque per tuni-

tunicam albugineam reliquasque intrepidè ad oculi cavum infigit, cavendo læsionem tam humoris Crystallini quam vasculorum sanguiferorum & processuum Ciliarium, unde insignis dolor oriri posset. Quando ad medium usque oculum pervenisse acum per pupillam conspiciat Operator, & ex eo percipit, quando resistantiam amplius non perferentiscit, illam ad suffusionem sive Cataractam applicat, & si non adhærescit eandem in fundum oculi deprimit, si vero adhærentem deprehendit, acu præsertim secante separat, & si aliter fieri non potest, dilacerat, hincque ejus submersionem molitur, suppressam in oculi fundo detinet, usque dum videat illam non amplius assurgere, quod explorare inter alia solent inspuendo aquam frigidam in oculum qui operationi subjectus erat. Quod si ascendit rursus toties vicissim, usque dum in fundo hæreat, supprimatur, suppressaque detineatur, aut mediante acu hamata, si possibile est, extrahatur; si autem suppressa permanet, palpebris compressis acus ex oculo rursus removeatur.

§. XXV.

Operatione denique auxiliante Deo feliciter peracta, non multa objecta debilibus adhuc ægroti oculis Operator præsentet, verens, ne Cataracta, prout fieri consuevit, per talem motum ascendendi rursus ansam nanciscatur, sed clausis ut primum illius oculis epithemata ex albumine ovi conquassato, alumine, Croco &c. confecta applicat, eademque commoda fascia deligat. Postea in lectum cum ægroti properans, ipsi oppido injungit, nullum ut motum faciat, unde depressa

Cata-

Cataracta pristinum rursus locum peteret, & si sternutatio ipsi forsitan obveniret, ut ad angulos oculi internos nasi radicem manuum altera comprimat, quippe qua ratione sternutatio supprimitur. Conclave in quo ægrotus versatur, valde sit obscurum, ne in oculis dolores à splendore nimio excitentur: lectus talis præparetur, & pulvinaria ita sub capite locentur, ut in eo quasi sedeat, quo Cataracta ascendere facile non valeat. Diætam injungat Operator tenuem, caveatque æger imprimis à cibis durioribus, qui masticatione forti opus habent, & eo omnis intendatur nervus, ut qua inflammationem producere & accelerare possent, præcaveantur atque removeantur causæ, ubivis simul obviam eundo contingentibus quibuscunque, id quod periti in arte jam facile norunt. Per triduum interim post operationem, singulis diebus tribus vicibus renovatur oculi deligatio. Quando autem inflammatione vel urente dolore occuparetur oculus, facculis ex nervinis, cephalicis, albumineovi &c. pro circumstantiarum varietate succurritur. Oculi per tres post operationem dies nequaquam aperiantur, hisque etiam præteritis non nisi in obscuro per aliquod dierum spatium objecta ipsi ægrotanti conspicienda offerantur, & imprimis ne justo fortior oriatur motus, tantum viridia: quoad demum objecta sive miracula summi Creatoris omnia cum gaudio debitaque pro restitutis luminibusque gratiarum actione admirari denuo ipsi liceat. Et hæc de Cataracta dicta sunt. Bene agnoscimus multa potuisse superaddi, multa etiam uberius explanari, verum cum saltem specimen perfectum qualiumcunque edendum fuerit, facile impetraturos nos veniam speramus, si hocce Tyrocinium non cuivis satisfecerit.

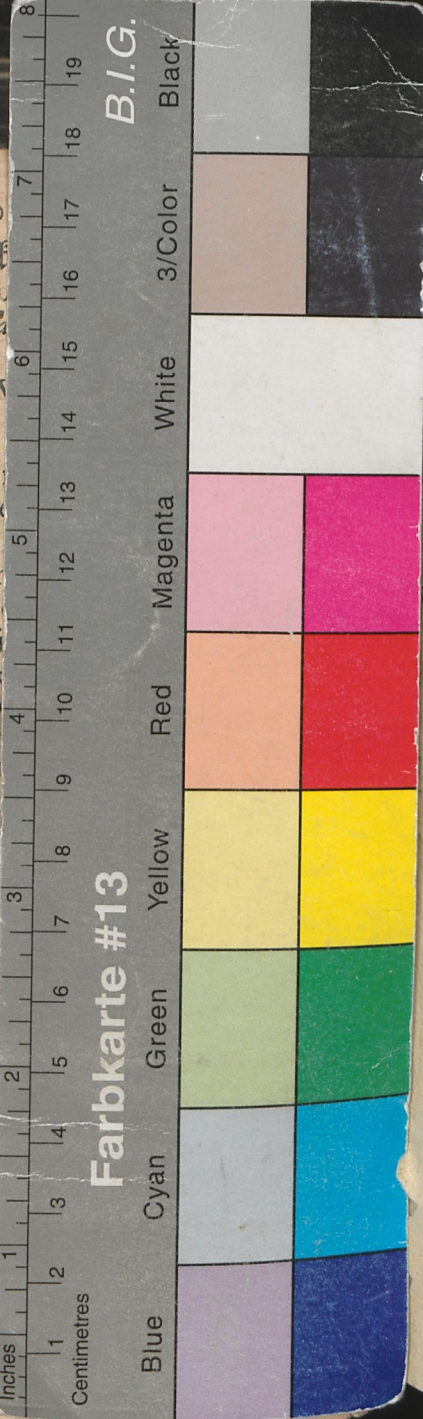
F I N I S.

X2369882

1000

F. J. #15
DISSERTATIO MEDICA
DE #5
CATARACTA,

QVAM
Sub PRÆSIDIO
DN. JOHANNIS BOECLERI,
Med. & Phil. Doctoris,
Botanices atque Chymiaë Professoris Publ. Ordinarij
& Capit. Thomani Canonici,
h. t. Facultatis Medicæ DECANI Spectabilis,

IN
SOLENNI Eruditorum Congressu

hor. locoq; conf.

d. 7. Februarij *Anni currentis* M DCC XXI.
tueri conabitur

AUTHOR

**JOHANNES HENRICUS
FREYTAG,** Tigurinus.

ARGENTORATI,
LITERIS JOHANNIS PASTORII.